

Daniel Finn: Irlands vänstersväng

[Ur [International Viewpoint](#), 14 februari 2020. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

I lördags [8 februari] trotsade Irland trenden i Europa när dess väljare gjorde en skarp vänstersväng. Främst gynnades Sinn Féin, men partiet har några viktiga val att göra under de kommande månaderna om det ska dra fördel av detta genombrott.

Det tog 9 år och tre val, men den ekonomiska kraschen 2008 har krossat det irländska partisystemet.* Den stora recessionen gav bränsle åt folkliga krav på förändringar som den gamla politiska klassen inte kunde eller ville gå med på. Den 8 februari föll den etablerade ordningen samman under dessa påfrestningar när Sinn Féin besegrade de dominerande mitten-högerpartierna, vars sammanlagda röstandel sjönk till den lägsta någonsin.

Vid en tidpunkt då vänsterpartier i Europa har tappat mark till sina konkurrenter till höger och i mitten, gick valet i Irland mot trenden. Oavsett vad Sinn Féin gör närmast, så var detta helt klart ett vänsterval. Vallokalsundersökningar visade att sjukvård och boende var de absolut viktigaste frågorna för väljarna.¹ Två tredjedelar ville att investering i offentlig service skulle prioriteras före skattesänkningar. 31% höll med om uttalandet att Irland ”behöver en radikal kursändring”.

Det är möjligt att denna möjlighet till förändringar kommer att slösas bort. Men just nu är det vänstern som är starka inom irländsk politik, och de traditionella konservativa partierna är på defensiven. Ett val som antogs sätta stopp på det senaste decenniets politiska oro har fått ett motsatt resultat.

Varadkars chansning

Inget av det var tänkt att hända när Fine Gaels ledare Leo Varadkar utlyste ett extra val i januari. Varadkars parti hade de senaste fyra åren regerat ihop med sin traditionella rival Fianna Fáil. Båda partierna minskade kraftigt under de första två valen efter krisen: 2016 var deras gemensamma röstandel under 50% (2007 var den 69%). Det enda sättet för de konservativa partierna att stanna kvar vid makten och samtidigt hålla Sinn Féin borta var med hjälp av en överenskommelse om en tidigare aldrig skådad stor koalition. Fianna Fáil fick inga ministerposter, men dess röster lät Leo Varadkar sitta kvar som Taoiseach [premiärminister].

De två partierna såg detta som ett onaturligt arrangemang och ville gå tillbaka till sin sedan länge etablerade ordning, med en mitten-höger-regering som hade en mitten-höger-opposition och där de byttes om att leda staten. Varadkar tyckte att han hade ett övertygande budskap till väljarna: en stark ekonomi med några av eurozonens högsta tillväxttakter, ett Brexitavtal som till sist gick hem hos den brittiska regeringen och ett löfte om stabilitet efter årtal av omvälvningar. Fine Gaels genomsnittliga opinionsciffror 2019 låg på 29%, och partiet skulle bara behöva få några extra procent för att en koalitionsregering utan Fianna Fáils stöd skulle vara genomförbar.

---

* Se Daniel Finn, [Irländsk politik efter kraschen 2008](#), på marxistarkiv.se – öa.

1 [Irish Times](#), 9 februari 2020.

Förra årets lokalval och EU-val ordnade saker och ting snyggt såvitt Varadkar anbelangade. Varken han eller Fianna Fáils ledare Micheál Martin ville sluta ett avtal med Sinn Féin, så de blev förtjusta när de fick se partiet förlora två av sina tre platser i EU-parlamentet och nästan hälften av sina kommunalfullmäktigeledamöter. Det irländska gröna partiet kom trea med sin högsta röstsiffra någonsin. Sinn Féin verkade ha hamnat i stiltje.² Partiets resultat 2016 – 14% – hade varit det bästa sedan 1920-talet, men blev ändå en besvikelse efter opinionssiffrorna året innan. Nu såg det ut som om det skulle visa sig vara deras parlamentariska höjdpunkt.

Stämningar för förändring

Valresultatet kom som en chock för alla, inklusive Sinn Féin. Partiledningen var förberedda på en kamp för att behålla de platser de hade, och förde en defensiv valkampanj. Innan vi tittar på Sinn Féin speciellt, måste vi fråga oss varför det fanns så utbredda stämningar för förändring som sökte efter en politisk utgång.

Till att börja med har den högt prisade ekonomiska återhämtningen aldrig levt upp till euforin. Övergripande siffror för BNP är ytterst otillförlitliga, eftersom multinationella företag använde den irländska ekonomin som ett förmedlingscentrum för internprissättning. 2015 gjorde den officiella statistiken gällande att BNP växte med 26%. Ingen regeringsminister skröt om den ”framgångs-sagan” – den var uppenbarligen absurd – men de gick på och skrävlade när samma tvivelaktiga statistik angav en siffra som lät åtminstone halvt rimlig. Tillväxten var inte helt påhittad, men den missade de flesta irländska arbetarna. Vid vallokalsundersökningen den 8 februari frågade man väljarna om de hade märkt fördelarna med återhämtningen: 63% sa nej.

Unga människor betonade betydelsen av bostäder som en viktig fråga: nästan två femtedelar av de under 24 år sa att det var den viktigaste faktorn när de bestämde hur de skulle rösta. Skenande bostadspriser har gjort det omöjligt för de flesta personer i den åldersgruppen att köpa ett eget hem, medan hyresvärdar höjer hyrorna till ockernivåer och hotellbyggen slukar utrymme för bostäder.

När den irländska ekonomin kraschade 2008, spenderade regeringar som leddes av Fianna Fáil och Fine Gael tiotals miljarder euro på att rädda banker och byggherrar som var ansvariga för lågkonjunkturen. Offentliga pengar räddade finans- och fastighetssystemet, men det genomfördes inga systemförändringar som kompensation, och absolut inga försök att återställa den offentliga bostadssektorn som ett alternativ till privata arrangemang.

Nu debiterar samma banker som skulle ha gått under utan statliga stöd räntor som ligger klart över genomsnittet i eurozonen, medan politiker som Leo Varadkar hävdar att amerikanska gamfonder gav ett värdefullt bidrag till bostadsmarknaden.³ Det är svårt att lägga skulden för bristen på bostäder till rimligt pris på opersonliga marknadskrafter, när de personer som var ansvariga för det har namn och ansikten som alla känner till.

Från det förflutna

Sinn Féin blev det parti som valdes av de som ville visa sitt missnöje. Till skillnad från Labourpartiet och de Gröna hade de inte suttit i regeringen under lågkonjunkturen, och hade inget ansvar

² [Jacobin](#), 6 februari 2020.

³ [RTE](#), 11 oktober 2019. [Irish Times](#), 28 december 2018.

för räddningsaktionen för bankerna eller nedskärningarna av den offentliga servicen. Partiet hade också en mycket mer omfattande och aktiv bas än Irlands radikala vänstergrupper, vars stöd är koncentrerat till större städer. De första opinionsundersökningarna visade en tillströmning till Sinn Féin, och den höll i sig på valdagen.

Det är nu det största partiet bland väljarna (24,5%) och i nivå med Fianna Fáil vad gäller erövrade platser (37 var – även om Fianna Fáil har en extra plats eftersom parlamentets talman automatiskt väljs om). Resultatet skulle ha varit ännu värre för de konservativa partierna om Sinn Féin hade vetat hur bra det skulle kunna gå: det irländska valsystemet har valkretsar med flera platser och Sinn Féin kunde ha fått extra platser i flera distrikt om det hade ställt upp med mer än en kandidat.

När det såg ut om om Sinn Féin närmade sig mitten-högerpartierna, svarade de med en spärrelid av angrepp som riktade in sig på partiets tidigare och (påstådda) nuvarande band till IRA. Till deras stora frustration verkade inget av dessa angrepp fungera. Det fanns ett antal skäl till det.

Partiet har nu en yngre generation av ledare utan någon bakgrund i IRA, och som har vuxit upp under det senaste decenniet: Mary Lou McDonald, Pearse Doherty, Eoin Ó Broin. Det var lättare att förknippa Sinn Féin med IRA när alla visste att partiordföranden, McDonalds företrädare Gerry Adams, under årtionden hade varit en centralfigur i IRA:s ledning. McDonald kanske inte är i allas smak, men ingen kan anklaga henne för att vara direkt inblandad i den kampanj av gerillakrigföring som var ytterst impopulär i söder.

Politiker och kommentatorer i media som är fientligt inställda till Sinn Féin har också minskat styrkan i sina egna argument genom att knyta dem till en impopulär politisk agenda. Varje gång de återopade minnet av IRA:s illdåd, hade det ett underförstått tillägg: ”Och det är därför ni måste stå ut med hyresvärdarnas ockerhyror och en gnisslande sjukvård.”

Detta gäller förvisso inte alla i irländska media. Suzanne Breen på *Belfast Telegraph* har sedan flera år skrivit om fallet Paul Quinn, en ung man från södra Armagh som 2007 misshandlades till döds av IRA-medlemmar.⁴ Partiet kunde ha agerat mycket snabbare för att dementera och be om ursäkt för kommentarerna från Conor Murphy, en av dess ledande figurer i Nordirland, som hade antytt att Quinn var inblandad i brottslig verksamhet.

Men alltför ofta har verkligt upprörande fall – som Jean McConville – utnyttjats krasst av politiker i söder.⁵ Dessa politiker är mycket mindre intresserade av att tala om det förflutna när det handlar om brittiska regeringar, vars statsapparat har sin egen ohyggliga meritlista av grymheter under konflikten.⁶ Cynismen och de dubbla måttstockarna gör det lättare för Sinn Féin att avleda argument som borde orsaka dem verkliga svårigheter.

”Helt och hållet politisk”

Det andra huvudsakliga angreppssättet påstod att Sinn Féin egentligen inte är ett demokratiskt parti, eftersom dess ledning fortfarande följer order från IRA:s arméråd.⁷ Svaren på detta påstående har en benägenhet att vara kraftigt polariserade: antingen tar folk det på stort allvar eller avfärdar det rakt

4 [Belfast Telegraph](#), 4 februari 2020.

5 [London Review of Books](#), 19 december 2013.

6 [Le Monde Diplomatique](#), 7 december 2019.

7 [Belfast Telegraph](#), 10 februari 2020.

av. Låt oss titta på 2015 års rapport från brittiska regeringens Oberoende övervakningskommission (IMC), som noggrant undersöker paramilitära gruppers aktivitet.

PIRA:s [Provisoriska IRA:s] strukturer finns bara kvar i ytterst reducerad form. Det omfattar ett högre ledarskap, det ”Provisoriska armérådet” (PAC), och några ”avdelningar” med speciella ansvarsområden. På lägre nivå finns det en del regionala befälsstrukturer ... PIRA-medlemmar förmodar att PAC styr både PIRA och Sinn Féin med en övergripande strategi. Vi bedömer att denna strategi har en helt och hållet politisk inriktning. PIRA-medlemmar har beordrats att aktivt stöda Sinn Féin i samhället, inklusive aktivitet som valkampanjer och flygbladsutdelning. En del PIRA-medlemmar är indragna i informationsinsamling av intresse för gruppen, inklusive detaljer om aktivitet bland DR [dissidentrepublikaner] och försöken att identifiera hemliga mänskliga underrättelsekällor (CHIS). Ett litet antal är inblandade i att magasinera kvarvarande vapen för att förhindra att de går förlorade till DR. Enskilda PIRA-medlemmar är fortfarande indragna i kriminell verksamhet, som smuggling i stor skala och det har funnits enstaka våldsincidenter, inklusive mord ... PIRA från Problempå perioden är långt ifrån att återuppstå. Det är vår bestämda bedömning att PIRA:s ledarskap är övertygade om fredsprocessen och dess mål att uppnå ett enat Irland med politiska medel. Gruppen är inte inblandad i utförande av terrorangrepp mot staten eller dess representanter.⁸

De brittiska säkerhetstjänsternas bedömning, från vilken IMC hämtar sin information, ska inte tas för någon helig absolut sanning. Men IMC:s rapport stämmer överens med vad vi vet från andra källor. Uttalandet ”PIRA-medlemmar förmodar att PAC styr både PIRA och Sinn Féin med en övergripande strategi” är omsorgsfullt dubbelbottnat: det kan vara PIRA-medlemmarna som är lurade här, inte allmänheten, precis som de var lurade i frågan om avvapningen i början av 2000-talet. Hursomhelst är den ”övergripande strategin” ”helt och hållet politisk” och inriktad på ”att uppnå ett enat Irland med politiska medel. Det IRA som kämpade mot de brittiska säkerhetsstyrkorna på 1970-, 1980- och 1990-talen är ”långt ifrån att återuppstå”.

Ingen tror på allvar att figurer som Tom Murphy, som i många år var ledare för de provisoriska i södra Armagh, eller den tidigare befälhavaren i Belfast, Brian Gillen, ska avbryta pensionen, återupprätta IRA som stridande trupp och föra krig mot den brittiska staten.⁹ När de irländska myndigheterna anklagade Murphy för skatteflykt 2015, var det en tydlig signal att de inte längre betraktade honom som ett hot.¹⁰ Sinn Féin har förvisso mycket större chans att uppnå ett enat Irland med politiska medel än genom att återuppta ett misslyckat militärt fälttåg.¹¹

Sinn Féins kritiker anklagar partiet för att planera att skrota den Speciella brottmålsdomstolen (SCC som inte har någon jury), förment på order från sina IRA-medlemmar. SCC upprättades ursprungligen för att handlägga subversiva organisationer, men har sedan dess utvidgat sitt ansvarsområde till att täcka gängbrottslighet. Amnesty International och Irländska rådet för medborgerliga rättigheter har krävt att den ska avskaffas.

Frågan om SCC ger perspektiv på talet om att Sinn Féins ledning följer IRA:s order. Partiet säger att det vill utse en högre juridisk person som ska avgöra om domstolen fortfarande behövs, och kommer att följa vadhelst denne föreslår. Det innebär att det finns två hinder att klara av: först måste Sinn Féin förhandla fram ett koalitionsavtal med andra partier som godkänner en utredning, sedan ska utredningen själv rekommendera att SCC avskaffas. Provisoriska armérådet kan ge hur många

⁸ [Paramilitary Groups in Northern Ireland](#), 20 oktober 2015.

⁹ [Irish Times](#), 9 september 2015.

¹⁰ [The Journal](#), 26 februari 2016.

¹¹ [Foreign Affairs](#), 21 augusti 2019.

order det vill, men partiet måste ändå gå igenom samma politiska process som alla andra.

Mitten lagd på is

Sinn Féin var inte det enda partiet som tävlade om vänsterrösterna. Dess konkurrenter kan delas upp i två större kategorier, mitten-vänster och vänsterradikaler. Irländska Labourpartiet brukade dominera den första av dessa politiska nischer, men det gjorde ett bedrövlig val och fick mindre än 5% av rösterna. 2011 gjorde Labour sitt bästa val någonsin med en plattform mot åtstramningar, men övergav omedelbart denna plattform och gick i koalition med Fine Gael och stötte bort sina nya anhängare. Fem år senare förlorade det 30 av sina 37 platser. Det återhämtade sig inte den här gången utan fortsatte att gå tillbaka.

Det är svårt att se vart Labour kan gå härifrån. Partiet verkar sakna nytt politiskt tänkande. Socialdemokraterna, en grupp som har bildats av två före detta Labourpolitiker, har nu lika många TD [Teachta Dála = medlemmar i det irländska underhuset], med några nyvalda ansikten som för fram deras budskap. Det går att få en mycket liknande mitten-vänster politik från socialdemokraterna utan något av Labours senaste barlast: om Labour fortsätter att trampa vatten kanske vi till sist får se det nya partiet ta över.

De Gröna lyckades bättre än Labour, med 7% av rösterna och 12 platser. Men resultatet måste ha varit en besvikelse för partiet efter uppsvinget för de gröna under EU-valen förra året. Det ökade stödet återspeglade en ökad känsla av att det är bråttom med klimatförändringarna, speciellt bland unga. Men de Gröna är ett djupt otillräckligt verktyg för denna känsla: Irlands vänsterradikala partier har en mycket bättre meritlista när det gäller miljöfrågor.¹²

När de Grönas partiledare Eamon Ryan talade under TV-debatterna fanns det en slående motsägelse mellan hans korrekta diagnos av krisen för klimatet och den biologiska mångfalden och de blygsamma, stegvisa lösningar han förde fram. Ryans parti har inget som motsvarar de ambitiösa ekologiska program som har utvecklats på senare tid av vänsterkrafter i Storbritannien och USA.

Den radikala vänstern

Längre vänsterut fick alliansen Solidarity-People Before Profit [Solidaritet – folket före profiter] fem eller sex platser, medan oberoende vänsterkandidater som Thomas Pringle och Joan Collins också höll sig kvar – ett mycket bättre resultat än vad som verkade troligt efter förra årets lokalval. Dessa segrar handlade ofta om små marginaler, och de socialistiska grupperna kanske inte har samma tur nästa gång. Men än så länge har den radikala vänstern behållit sitt fotfäste inom den nationella politiken. Det betyder att det finns lite andrum att fundera över vad som blev rätt och fel under det senaste decenniet.

När de är som bäst har Irlands vänsterradikala krafter ett större inflytande än sin storlek på den bredare politiska scenen. De var centralt indragna i kampen mot vattenavgifterna, den viktigaste rörelsen mot åtstramningar efter 2008, som mobiliserade enorma mängder arbetare och tvingade regeringen att skrota sina planer.¹³ De var också den enda politiska aktören med en konsekvent politik för rätten till abort, innan de feministiska förkämparnas arbete gjorde det opportunt för de

¹² [Jacobin](#), 6 februari 2020.

¹³ [New Left Review](#), september/oktober 2015.

större partierna att hoppa ombord. Både i frågan om vattenavgifterna och rätten till abort intog Sinn Féin till en början en undvikande och tvetydig ståndpunkt, och det organiserade trycket från vänstern hade en verklig inverkan. Rösterna på de framgångsrika vänsterkandidaterna i Dublin och Cork bygger på åratals aktivism i samhällen som hade ignorerats och övergivits av de traditionella politiska partierna.

På minussidan har den organisatoriska uppsplittringen gjort det svårare för den radikala vänstern att utveckla en sammanhängande politisk identitet och politiskt program. 2011 ställde de socialistiska grupperna upp på en gemensam lista som United Left Alliance (ULA) [Förenade vänsteralliansen], men den sprack inom några år. En av ULA:s delar, Socialistpartiet, ställde sedan upp med kandidater som Alliansen mot åtstramningar, som i sin tur blev Solidarity. Till och med för folk som följer politiken nära, måste dessa turer fram och tillbaka ha varit mycket förvirrande.

Ett TV-ankare frågade Ruth Coppinger från Solidarity hur hon trodde att hon skulle kunna bygga en socialistisk massrörelse när hennes parti inte hade lyckats behålla en enda av sina tre TD sedan 2016 – kanske en billig poäng, men ändå talande. Det bakomliggande problemet är bristen på en pluralistisk organisatorisk kultur, som innebär att allvarliga politiska meningsmotsättningar har en tendens att leda till splittringar. De problemen visade sig inte vara ödesdigra den här gången. Men det är inget argument för självgodhet: om det blir ett nytt val inom en nära framtid kommer Sinn Féin att sikta på att maximera sitt antal platser genom att ställa upp med extra kandidater, och partiet skulle inte ha något emot att på samma gång pressa ut sina socialistiska medtävlare.

Irlands radikala vänster kan göra ett avgörande bidrag, inte minst för att utveckla ett ekosocialistiskt program som går utöver de grönas försagda synsätt, och införliva arbetarklassens ekonomiska krav i en plan för att minska koldioxidnivåerna under den allt värre klimatkrisen. Det är väldigt viktigt att den bibehåller en röst i den nationella politiken.

Primära mål

Vad kommer Sinn Féin att göra med sitt enastående mandat? Partiets taktiska val kommer att hänga ihop med dess bakomliggande politiska karaktär.¹⁴ En av Sinn Féins mest framstående personer under valkampanjen var partiets språkrör Eoin Ó Broin, som representerar en valkrets i västra Dublin. Innan Ó Broin blev TD, skrev han en viktig bok, *Sinn Féin and the Politics of Left Republicanism* [Sinn Féin och vänsterrepublikanismen] (2009), som gick igenom olika försök under det senaste seklet att blanda republikanism med en vänsterideologi.

Som Ó Broin konstaterade, hade hans eget parti en tydlig rangordning i sina politiska mål, där nationell återförening prioriteras före socialism. Det innebar att Sinn Féins version av vänsterpolitik ”var förpassad till en framtida tidpunkt i kampen, och alltid skulle vara underutvecklad eftersom den nationella kampens mer omedelbara behov hade företräde”. Ó Broin uppmanade sitt parti att ”avskaffa denna rangordning av mål, som är underförstådd i partiets ideologi, politik och strategi”, genom att göra en demokratisk socialism lika viktig som Irlands enhet. Men den hackordning han kritiserade är fortfarande bestämt på plats.

Inte så att det är något reaktionärt eller icke eftersträvansvärt med tanken på ett enat Irland. Avtalet om delning på 1920-talet var ett fiasko, och det är helt berättigat för Sinn Féin att vilja avskaffa det.

14 [Jacobin](#), 14 April 2016.

Långfredagsavtalet (GFA) innehåller en överenskommen mekanism för dem att göra det, med hjälp av en omröstning om gränsen.¹⁵ Demografiska förändringar och Brexitkrisen har gjort att tanken på att rösta för Irlands enhet har blivit mycket rimligare än när GFA skrevs under.

Men den ”rangordning av mål” som Ó Broin beskrev innebär att Sinn Féin kan gira vänster eller mot mitten, beroende på vad som verkar mest fördelaktigt just då. Sinn Féin är ett vänsternationalistiskt parti, för vilket nationalismen kommer först. Det är till syvende och sist viktigare än det faktum att 2020 års valprogram var mindre radikalt än till exempel det brittiska Labourpartiets senaste manifest, som innehöll mer framåtsträvande förslag om strukturella förändringar genom att utvidga det offentliga ägandet.¹⁶

Exponering i söder

Sinn Féins tid i regeringen norr om gränsen har inte lett till några viktiga socialdemokratiska reformer, och ändå har partiet inte fått betala något större pris för det vid valen. Men saker och ting kommer sannolikt att vara helt annorlunda i söder, om inte Sinn Féin tillfredsställer de strävanden efter förändring som drev på dess senaste uppsving.

I Nordirland är Sinn Féin i första hand ett nationalistiskt parti, vars funktion är att företräda ett samhälle som har lidit av många års politisk uteslutning. Så länge det försvarar detta samhälles intressen, samtidigt som det verkar för det långsiktiga målet om ett enat Irland, kommer det att ha ett massivt stöd att använda, oavsett hur lite framsteg det gör med ett vänsterprogram som aldrig har varit centralt för partiets dragningskraft. Hursomhelst kan Sinn Féin alltid peka på att det inte har makt att ta några beslut: Nordirland är fortfarande en region i Storbritannien, inte en stat med en egen nationell budget.

Sinn Féin kommer inte att ha samma spelrum i söder: antingen håller det åtminstone en del av sina löften, eller så kan det hända att väljarna letar efter ett nytt hem, som när Labours väljare från 2011 övergav partiet efter att det bildade regering ihop med Fine Gael och dumpade sitt program mot åtstramningar. Den irländska parlamentariska politikens ombytlighet går båda vägar.

Den viktigaste reform som Sinn Féin har utlovat under valkampanjen är dess bostadsplattform, som har utvecklats av Eoin Ó Broin, och som kräver ett omedelbart hyresstopp, tak på amorteringsräntor och byggande av offentliga bostäder i en omfattning som inte har upplevts på decennier. Om plattformen genomförs skulle det få varaktiga effekter på livskvalitén för ett stort antal människor (och troligen försäkra att de kommer att fortsätta att rösta på Sinn Féin, likt Fianna Fáils eget program för bostadsbyggande på 1930- och 1940-talen).

Men det skulle också drabba intressena för alla de som gynnas av den nuvarande ordningen, inklusive bankerna och de stora spelarna inom den irländska byggnadsindustrin. Samma sak gäller för all annan socialdemokratisk politik. Som komplement till sin inhemska makt kommer de konservativa krafterna också att söka stöd från EU, vars budgetbestämmelser de kommer att åberopa som en oöverstiglig barriär för varje progressivt ekonomiskt program.

Att försöka få igenom viktiga reformer i en regeringsallians med mitten-högern leder ingenstans – i synnerhet som dessa partier kommer att vara angelägna om att få Sinn Féin att bli mindre genom att

15 [Prospect](#), 11 februari 2020.

16 [Sinn Féins vamanifest 2020](#).

kullkasta dess projekt och förknippa det med impopulära åtgärder. Sinn Féins välslipade känsla för politisk pragmatism kan räcka för att hindra partiet från att träda in på denna väg, även om dess ideologiska kärna tillåter det. Hursomhelst har det ännu inte blivit någon konservativ stabilisering av den irländska politiken, som så ivrigt önskas av ”folk som har en andel i landet”, som Liam Mellows en gång kallade dem.¹⁷

---

17 *Liam Mellows and the Irish Revolution*, History Ireland, juli-augusti 2011.